

İsrail'de hükümeti eleştirenlere 'aferin'... Bizdekilere 'Tel Aviv'in avukatı'...

ALTAN ÖYMEN

İsrail'de gazeteler var. Yazarları, İsrail'in açık denizdeki saldırısı için İsrail hükümetini şiddetle eleştiriyor. Bazı yazarlar var, hükümetlerinin bakanlarını 'aptal' diye niteliyor.

İsrail'de politikacılar var, İsrail hükümetini beceriksizlikle suçuyorlar, politikacılar var, hükümetlerinin Gazze politikasını yenden yere vuruyorlar.

Bunlar, Türkiye'ye çevrilirse, bizim basınımızda da yer alıyordı. Üzerlerinde yorumlar yapıyor. İsrail saldırısının ne kadar haksız, insafsız olduğunu kanıtı olarak gösteriliyorlar. Köse yazılarında, "Bakın İsraililer kendi hükümetleri için şunları şunları söylüyorlar" diye alıntılar yapıyor.

O yayınlardan, eleştirilerden, en fazla memnun olan da, tabii, bizim hükümetimiz. Zaten Başbakan Erdoğan'ın da İsrail'deki asıl hedefi, bugünkü İsrail hükümeti.. İsrail hükümetinin İsrail'deki karşıtlarının tutumunu çok doğal buluyor.

Doğrudur. İsrail'de İsrail hükümetinin bir kısım basın tarafından eleştirilmesi, hatta bu eleştirilerin bazen çok sertleşmesi doğal. Çünkü İsrail, kendisini bir 'demokratik ülke' olarak tanımlamış. Demokratik bir ülkede de hükümetler eleştirilebilir. Bu eleştiriler de bazen çok sert olabilir...

Peki ama, Başbakan, bizim ülkemizde bizim hükümetimizi eleştiren yazarlara, politikacılara niçin kızıyor? Hem de hiçbir eleştirinin dozu İsraili basınında İsrail hükümetine yönelik eleştirilerdeki kadar ağır tutulmamışken... Hiçbir hükümet üyesine 'aptallık' gibi sıfatlar layık görülmemişken...

Yazarları halkın karşısında yaptığı konuşmalarla sesinin olanca gücüyle azalıyor Başbakanımız... Onlara, İsraililerin 'kanlı eylemlerine ortak ettikleri uluslararası medyanın işbirlikçilerinin ortakları' gibi suçlamalar yapıyor. 'Ben onların geçmişisin bilirim' gibi imalı laflar söylüyor... Politikacılara 'Tel Aviv'in avukatı' diye hücum ediyor...

Sadece onlara hücum etmekle kalmıyor. Türkiye'nin bu olayla ilgili görüşlerini açıklayan diplomatlarını da -daha önce kullandığı ve anlaşılacak beğendiği bir kelimeyi kullanarak- 'monşer' diye niteliyor. Onları şimdiye kadar şahsiyetiz, onursuz dış politikalar yürütmekte suçluyor. Diyor ki: "O diplomasi artık tarihe karıştı. Bire bir, şahsiyetli, onurlu dış politika dönemini bir başlattık."

Kısacası: İsrail'de İsrail hükümetini demokratik haklarını kullanarak en ağır şekilde eleştirenlere 'Aferin. Gerçeği söylüyor' diyeceksiniz.

Bizde ise, önce İsrail'in saldırısını defalarca kınayıp 'insanlık dışıdır, cinayettir, alçaktır' diye niteledikten sonra, 'Ama bizim hükümet de keske şöyle şöyle yapsaydı' diye, üç-beş eleştiri cümlesi söyleyenlere, 'İsrail'in işbirlikçisi', 'Tel Aviv'in avukatı' diye saldırıacaksınız...

Bu ne biçim iştir?

İsrail'de demokrasi var da, Türkiye'de yok mudur?

Türkiye'nin yazarları, politikacıları, diplomatları, hükümetin her yaptığına 'ama' bile demeden, koro halinde alkış tutmak zorunda mıdır?

Eğer içlerinden bazıları, birkaç değişik söz söylerlerse, 'saldırganlık, işbirlikçilik' gibi suçlamalar karşısında kalmaya 'müstahak' mı olacaktırlar?

Hem de Başbakanları tarafından?..

Bu ne biçim iştir?..

Bizi 'gülümseterek düşündüren' siyasetçi...

Sevinç İnönü ve Plastik Show'un yapımcısı Cihat Hazardaghi'nin Erdal İnönü tiplerine...

Haziran'ın 6'sı, rahmetli Erdal İnönü'nün doğum günüydü. Yaşaydı, iki gün önceki pazar günü onu, 84'üncü yaş günü için kutlayacaktık. Ama, onu yüz yüze gelip kutlayamamak, sanki aramızdaymış gibi görebildik o her zamanki güler yüzlü halleriyle...

Eşi Sevinç İnönü, o yaş günü için çok anlamlı bir toplantı düzenlemişti. Erdal İnönü'yle ilgili -gazetelerde yayımlanan- karikatürleri bir araya getirmişti. Beyoğlu'nda Galatasaray'da bir 'Bir Nokta Galerisi' var, orada bir sergi oluşturmuştu.

Pazar günü, Erdal İnönü'nün doğum günüyle birlikte, o serginin açılış günüydü.. İşte İnönü'yü o gün 200'e yakın karikatüristin gördük.

Karikatür, karikatürü çizilenlerden bazıları memnun etmiyor. Karikatürün içinde, espriyi karışık da olsa, doğal olarak eleştiri vardır, dalgayla geçme vardır, bundan hoşlanmayanlar çıkıyor. Hatta buna kızanlar, karikatüristi cezaya çarptırslar diye savcılığa şikâyet edenler oluyor. Bunlara, geçen yüzyılın otoriter yönetimli ülkelerinde sık rastlanırdı. Bu yüzyılın 'demokrat' olduklarını iddia eden siyasetçileri arasında da nadiren rastlanıyor.

Tabii, çoktan beri şu bellidir:

Demokratik ülkelerdeki siyasetçilerin, kendi karikatürlerine bakış açıları, ne ölçüde 'demokrat' olduklarını belirleyen ölçütlerden biridir. Zamanımızda birçoğu artık, o ölçütün farkındadır. Ne kadar aleyhlerinde olursa olsun, karikatürlerine tahammül etmeyi biliyorlar.

Ama bazıları tahammül etmekte de kalmıyorlar. Aleyhlerinde karikatürlere bakarken gerçekten ve içtenlikle gülümsüyorlar. Erdal İnönü, işte, onlardan biriydi. Çünkü, başka birçok olgu ve olay karşısında da kanıtlarını verdiği gibi, ülkemizin en 'gerçek demokrat'larından biriydi.

Bir kısmını, yayınladıkları günlerden hatırladığımız karikatürlere bakarken onu yakından tanıyanlarla birlikte, siyaset hayatımıza yaptığı katkılar da hatırladık. Davetiler arasında, İnönü'nün SHP ve CHP'deki görevleri sırasında çalışma arkadaşlarıyla birlikte, İstanbul'da 'Demokrasi ve İyi Toplum' başlığı altındaki uluslararası konferansa katılan Avrupalı sosyal demokrat politikacılar da vardı.

İnönü, Sosyalist Enternasyonalde yıllarca Başkan Yardımcılığı yapmıştı. Enternasyonal üye olan partilerle ikili ilişkileri de yoğunlaştırmıştı. İnönü'nün özelliklerini onlar da biliyorlardı.

Fakat onunla ilgili anekdotların asıl ilginç örnekleri, Ümit Aslanbay'ın, davetilere hediye edilen kitabındaydı. 'İl. İnönü Hikâyeleri' adlı kitap, Tan Onal'ın karikatürleriyle birlikte yeniden basılmıştı.

İçinde onun SHP Genel Başkanı'yken yaptığı yurt gezilerinden 'hikâyeler' de vardı. Birini, buraya da alalım:

"Erdal bey akşam geç saatlerde geldiği bir kasabada, alışageldiği gibi davullu zurnalı karşılanmıştı. Doğallıkla bu ilgiden pek de memnun kalmıştı. Erdal beyin mutlaka konuşma yapmasını istiyorlardı. Ama Erdal bey kanun ve nizamları son derece saygılı ve bir parça da yorgun olduğu için isteği pek yerinde bulmadı.

Konuşmasından alkollü olduğu belli, ayakta duramayan bir vatandaşı Erdal beyin yanına geldi ve 'r'leri bir garip vurgulayarak konuştu: 'Saatlerdir bekliyoruz, mutlaka konuşmalısınız!..'

"Ben bey adama yanıt verdi:

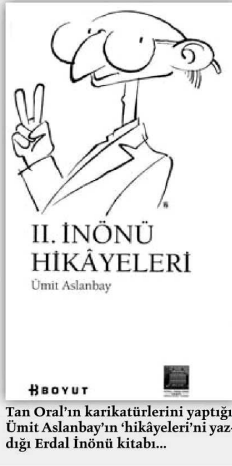
'Ben konuşmasına konuşurum amma, sen bu konuşmaya pek dayanacak gibi durmuyorsun...'"

Karikatürler gibi, kitapta 'hikâyeler' de, Sevinç İnönü'nün pazar günkü toplantısının davetiyesine yazdığı cümleye uygundu. Cümle şöyleydi:

"Hayata bakışı ile bizi gülümseterek düşündüren Erdal İnönü'yü 84. doğum yıldönümünde karikatürleri ile anacağız."

Oyle de oldu. Erdal İnönü'ye rahmet dilerken, Sevinç İnönü'yü de bu anlamlı sergiyi düzenlediği için kutladım.

aoymen@radikal.com.tr

Tan Onal'ın karikatürlerini yaptığı, Ümit Aslanbay'ın 'hikâyeleri'ni yazdığı Erdal İnönü kitabı...